

Åsa Fasth
Produktionschef
asa.fasth@ekero.se

ÖK 2019 dok 3

2019-01-15

Produktionsenhet Omsorgs Åtagande utifrån Socialnämndens prioriterade utvecklingsområden för 2019 - 2020.

Uppföljning av åtagandet för 2018.

Socialnämnden har fastställt verksamhetsplanen för perioden 2018 - 20. Prioriterade utvecklingsområden medför reviderat uppdrag till produktionsenhet Omsorg enligt nedan.

- **Tillgänglighet och service** - Medborgare i kontakt med socialtjänsten upplever ett professionellt bemötande, en hög servicegrad och en god tillgänglighet

Tillgänglig och begriplig information om verksamheterna till respektive målgrupp är grunden för ett professionellt bemötande.

Inom sektionen funktionsnedsättning beslutades det under 2017 att tydliggörande pedagogik och Alternativt Kompletterande Kommunikation (AKK) skulle användas generellt i sektionens verksamheter. Målet var att den enskildes vardag ska göras begriplig.

Ett individuellt utformat stöd underlättar att komma ihåg, veta vad som ska ske för att kunna planera, samt orientera sig i tid och rum så att omvärlden och ens sammanhang blir förstäligt och hanterbart.

Verksamheterna deltog under hösten 2017 i Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) nationella brukarundersökning. I undersökningen fick sektionens enheter lågt resultat vad gäller kommunikation. Brukarna ansåg inte att all personal talar så att de förstår. Det bekräftar att AKK ska prioriteras. Ett förbättringsområde under 2018 har varit att på enhets- och individnivå ta reda på vad som kan förbättras för var och en. Under 2019 kommer medarbetarna arbeta i enlighet med identifierade förbättringar.

Digital teknik, med en bred ansats, har installerats på Söderströmsgården med syfte att ge de boende ett mervärde i vardagen. Under 2018 har vi även investerat i en hörslinga i samlingssalen.

Inom ett antal av produktionsenhetens verksamheter används digital teknik som stöd och stimulans i vardagen. Exempelvis används Ipads med gott resultat på Ekdungens dagvård för demenssjuka.

Socialstyrelsens stimulansmedel för välfärdsteknik har använts för inköp av surfplattor och "appar" för att implementera digital teknik hos brukarna inom sektionen funktionsnedsättning, samt inom de öppna verksamheterna inom äldreomsorgen. Det är ett samprojekt med Socialkontorets utvecklingsledare.

Under 2019 kommer brukare och personal tillsammans pröva och lära den digitala tekniken. Arbetsterapeuten inom Hälso- och sjukvårdsteamet LSS kommer ha en viktig konsultativ roll i detta arbete.

För att öka den digitala mognaden hos verksamheternas brukare/kunder/besökare planeras flera insatser, exempelvis teknikcafé på Stockbygården och Kajutan.

Utbildning och implementering av digitala trygghetslarm är avslutad inom hemtjänst vilket skapar en trygghet hos medborgarna som har larm. Larmkedjan till personalen sker med en hög säkerhet. Genomsnittliga svarstiden på ett larm är 33 sek. Vid strömbavbrott har larmen en backup under två dygn.

Produktionsenhetens ledningsgrupp har under året fått Office 365 installerat. Fortsatt utrollningen sker våren 2019 för administratörer. Detta medger ett flexiblere arbetssätt.

De öppna och förebyggande verksamheterna inom äldreomsorgen har under 2018 haft 583 färre besök på Stockbygården än föregående år, 6826 besök (7409 besök 2017). Kajutan hade en ökning av antal besökare med 99 och totalt 1711 besök, (1612 besök under 2017).

Stockbygården har två eftermiddagar i veckan rehabiliteringsgrupper för äldre som behöver upprätthålla sina funktioner. Det är 14 deltagare i varje grupp. På tisdagsförmiddagarna erbjuds gymnastik där det i genomsnitt deltar 35 personer.

Två grupper med Qigong med 14 deltagare i varje grupp erbjuds på Stockbygården.

Sedan 2018 erbjuds Qigong även på Kajutan och där är antalet besökare mellan åtta -tio per gång.

Dessa aktiviteter och den samvaro som de medför ökar livskvaliteten och skjuter fram, alternativt minskar behovet av biståndsbedömda insatser.

Det är en stor efterfrågan även på övriga aktiviteter som tex bingo och körsång och boulebanorna används frekvent av företrädesvis PRO Färingsö.

Verksamheterna har en ständigt pågående dialog med besökare så att rätt erbjudande av aktiviteter erbjuds.

- **Självständighet** - Socialtjänsten stärker den enskildes förutsättningar att ansvara för den egna livssituationen och möjligheten att tillvarata sina egna resurser

De senaste årens arbete kring självständighet, inom sektionen funktionsnedsättning, har lett till att målsättningen med insatserna har konkretiserats. Likaså har man diskuterat skillnader mellan självbestämmande och självständighet samt förhållningssätt och strategier kring brukare som tackar nej till stöd. Det har lett till att fler har börjat ta emot mer stöd. Självständighetsarbetet kommer att fortgå i kommande årens satsning på metodutveckling. Där tydliggörande pedagogik, AKK, CPS (collaborative proactive solution) och MI (motivating interview) är ytterligare redskap för att sätta brukarens färdigheter och egen syn på svårigheter och lösningar i fokus. CPS är både ett förhållningssätt och en systematisk samtalsmetod som underlättar kommunikationen med sektionens målgrupp och de som har ett utmanande beteende. CPS utgår ifrån att individen gör rätt om den kan och förståelse för den enskilde är avgörande för bemötandet.

Berättarkonst och funktionshinder är ett annat projekt, som handlat om att stärka förmågan för de enskilde med olika begränsningar i tal och övrig kommunikation, att uttrycka sig. Ett första projekt genomfördes under år 2012 på dåvarande Färingsöhemmet och ett uppföljande projekt under åren 2014 - 2016 där flera enheter inom produktionsenheten deltog och utbytte erfarenheter kring att lyssna, uppmuntra de enskilde att ge uttryck för tal och berättande. Projektet har genomförts inom ramen för Kulturrådets satsning på "kultur för äldre". Projektledare redan från 2012 har George Drakos, docent i etnologi, varit och under de senare åren har Helena Bani-Shoraka tillkommit och bidragit med sin kompetens.

Efter projektet har tre medarbetare från daglig verksamhet och en från personlig assistans medverkat i en metabok "kompetensen att lyssna" som blev klar under året. I boken beskriver de, och medarbetare från andra verksamheter, hur de aktivt och medvetet gör för att vara en aktiv lyssnare, uppmuntra och underlätta för personer med nedsatt funktionsförmåga att berätta. Konst, teater, musik är några kreativa

uttryckssätt som beskrivs men även det berättande som uppkommer i vardagliga möten på en promenad, en fikastund eller i andra dagliga aktiviteter.

Skydd, tvång och begränsningsåtgärder har varit ett satsningsområde inom hela produktionsenheten alltsedan hösten 2017. Hur man ska dokumentera samtycke utifrån den enskildas kognitiva förmåga. Resonemang har pågått i alla verksamheter med fokus på dilemman som uppstår mellan att skydda och förebygga risker för den enskilde och samtidigt inte överbeskydda och begränsa deras självständighet. Nya rutiner för riskbedömningar, bedömning och samtycke av åtgärder har tagits fram och implementerats. Alla enheter har inventerat vilka typer av skydds- och begränsningsåtgärder som finns i respektive verksamhet. Arbetet fortsatte under 2018 med att tillämpa de nya risk- och åtgärdsbedömningarna på individnivå. Under 2019 kommer fokus ligga på uppföljning av att beslutade strukturer, samtycke och riskbedömningar dokumenteras korrekt.

➤ **Valfrihet - Socialtjänsten erbjuder valfrihet för de som behöver stöd**

Från 2018 serverar tillagningsköken på Söderströmsgården och Ekgården två alternativa maträtten till de boende samt besökare utifrån. Det är i enlighet med Socialnämndens uppdrag.

På Söderströmsgårdens enheter/avdelningar serveras maten numera i karotter för att öka trivseln och självständigheten vid måltiderna. På såväl Söderströmsgården som på Ekgården har nya kökschefer anställts. De har tidigare arbetat inom restaurangnäringen så de har bidragit med ny kompetens i kökens arbete.

Ett arbete har påbörjats för att tillagningsköken på Ekgården och Söderströmsgården organisatorisk ska tillhöra Matproduktion som sorterar under Barn och utbildningsförvaltningen. Ambitionen var från 2018/2019. Nu blir det under år 2019.

Möjlighet att påverka insatsens utförande inom produktionsenhetens verksamheter sker med en bred ansats. Genom regelbunden revidering tillsammans med den enskilde av dennes genomförandeplan för att säkerställa att insatser ges i enlighet med dennes önskemål. Att man kan påverka aktivitetsutbudet, maträtter och att man kan byta kontakt- och eller stödpersoner är verksamheternas bas. Personalbemanning inom äldreomsorgen sker efter aktuella volymer och vårdbehov.

Inom sektionen för funktionsnedsättning eftersträvas flexibilitet i personalgrupperna för att kunna anpassas efter den enskildes aktiviteter. På Ekerö och Pråmvägens Serviceboende har brukarna startat en fritidsgrupp, som ska komplettera det utbud som erbjuds inom Fritid LSS. De har planerat aktiviteter som pyssel, karaoke, film, korvgrillning och dans.

Inom sektionen har en satsning genomförts för att öka valdeltagandet hos målgruppen. De kan ha svårt att ta till sig partiernas information eller att man inte känner till sina rättigheter att rösta eller sina möjligheter att påverka. En medarbetare tog initiativ till en studiecirkel om valet med syfte att brukarna skulle lära sig mer om hur det går till att rösta och ta reda på partiernas ståndpunkt i olika frågor. De tog fram frågor och besökte olika partier. En cafékväll anordnades där lokalpolitiker från de olika partierna bjöds in för att svara på frågor.

Initiativet har uppmärksammats i olika forum, även utanför kommunen.

Tillägnade kunskaper om val och politiker förmodas bidra till ökad delaktighet i valet till EU -parlamentet i vår.

➤ **Utveckling och uppföljning** - Metoder och verksamheter utvecklas för att höja socialtjänstens kvalitet för medborgarna.

Det ställs allt högre krav på verksamheterna att säkerställa att olika lagkrav, metodanvändning, uppföljning och dokumentation sker korrekt. Samtidigt ökar antalet brukare/boende/kunder med ökad sjuklighet eller med andra och mer sammansatta behov. Därav blir det allt viktigt att säkerställa en god kunskapsinhämtning.

Avseende produktionsenhetens mål att rekrytera personal med rätt kompetens, så är sjuksköterskor en kritisk grupp att rekrytera. I verksamhetsplanen för 2018 återfinns ett mål för personalförsörjning. Det avser exempelvis om verksamheterna inom produktionsenheten, dels kan rekrytera personal med rätt kompetens och dels har förmåga att behålla dem. Vidare avser det hur vårt personalerbjudande ser ut. Vilken image har vi, vad efterfrågar aktuella personalgrupper. Värdefullt att belysa är hur vår rekryteringsprocess ser ut, annonser, personlighetstester, arbetsprov etc.

Kommunal och SKL har slutit ett centralt avtal, att alla kommuner i Sverige ska ta fram en handlingsplan för hur antalet heltidsarbetande ska öka. Syftet är att alltid ska vara norm, att fler ska arbeta heltid och ett led i att säkra framtida kompetensförsörjning. Det är också en viktig jämställdhetsfråga och grund för ekonomisk trygghet. Produktionsenheten, HR och kommunal arbetade fram en handlingsplan under 2018. Den ligger till grund för en årlig avstämning fram till 31 maj 2021. Vissa konkreta rutiner är framtagna, checklista och arbetsgång för chefer och för medarbetare att kunna lägga in om önskad förändring av sysselsättningsgrad.

Vårt mål att inom hela produktionsenheten att öka antalet heltidstjänster med 2% under 2018 är uppnått. Det har dock medfört att det i vissa verksamheter är ont om timvikarier eftersom de initialt inte erbjudits arbete i önskad omfattning.

Ledningssystemet för kvalitet har reviderats och förankrats på nytt i verksamheterna.

Det är nu ett levande dokument hos medarbetarna.

Under året har en kravspecifikation för en ny titel och kompetensnivå (stödpedagog) arbetats fram inom sektionen funktionsnedsättning och förhandlats med fackliga parter. En stödpedagog har minst 60 högskolepoäng eller 200 yrkeshögskolepoäng och ska med sin fördjupade kunskap stötta i och utveckla de pedagogiska arbetssätten. Det förväntas bidra till en ökad kompetens i arbetsgrupperna och ökad kvalitet för brukarna. Införandet av en ny yrkesroll och kompetensnivå blir även en möjlighet för medarbetare att vidareutveckla sig inom yrket och kan locka fler att vilja söka till och stanna kvar inom yrket.

Tre medarbetare påbörjade utbildningen under 2018 och kommer att vara färdigutbildade till sommaren 2019.

- **Effektivt resursutnyttjande** - Socialtjänsten möter medborgarnas behov genom samordnade resurseffektiva insatser i samverkan med andra.

Anhörigkonsulenten har under 2018 genomfört samtal med 86 anhöriga via telefon och vid enskilda samtal under året. 25 av dessa samtal rör anhöriga till personer med svår psykisk ohälsa, 42 samtal handlade om demens och resterande 19 var övrigt. Vid samtalen får anhöriga hjälp att sortera sin situation samt identifiera behov av stöd och hjälp. Om behov av stöd finns så länkas de vidare i enlighet med arbetet i anhörlänkarna. Majoriteten av länkningarna som anhörigkonsulenten gjort under året har skett till sektionen för äldreomsorg, sektionen funktionsnedsättningar, vårdcentraler och anhöriggrupper.

De flesta anhöriga är make/maka/barn till en äldre närstående eller anhöriga till personer med psykisk ohälsa och samtalskontakten varar oftast under en längre tid. Under året har även ett större antal föräldrar/syskon/makar till personer med svår psykisk ohälsa än tidigare, kontaktat anhörigkonsulenten.

Under 2018 har anhörlänken för funktionsnedsättning skapats. I denna länk finns 21 verksamheter inom områdena LSS, socialpsykiatri, missbruk och beroende. Positivt är att kuratorerna från mottagningen för psykossjukdomar vid Alviks öppenvård psykiatri finns representerade. Det innebär att länken för psykisk ohälsa har inkluderats i denna länk.

Detta innebär att anhörigstödet i nuläget består av två nätverk, anhörlänken- äldre och demens och anhörlänken för funktionsnedsättning, tillsammans 43 verksamheter.

Under 2018 har en arbetsgrupp med representanter från sektion funktionsnedsättning och socialkontoret tagit fram former för anhörigsamtal och anhörlänkar inom LSS.

Anhöringsamtal genomförs av såväl socialkontorets handläggare som utförare och presenteras för övriga enheter våren 2019.

Under året har de personer som fyller 80 år och som inte har insatser från äldreomsorgen eller hemsjukvården erbjudits ett Seniorsamtal. 43 Seniorsamtal genomfördes under år 2018. 91 personer har tackat nej.

För medarbetare inom såväl hemtjänst, äldreboenden samt för Anhörigkonsumenten har ytterligare utbildningar genomförts för tidig upptäckt av "våld i nära relationer". Äldrecentrum är organisatör av utbildningarna.

Socialstyrelsen har ett regeringsuppdrag att utveckla ett kunskaps- och inspirationsmaterial för personal inom hälso- och sjukvården med fokus på bemötande av patienter och anhöriga. Anhörigkonsumenten bjöds in till samverkan kring frågan för att dela med sig av metoder, erfarenheter, tankar och idéer. Det är ett arbete som fortsätter under 2019.

IAM (Individ Arbete Möjlighet) är en del av daglig verksamhet som sedan 2016 ingår i ett samarbete med Centrum för vuxenstudier och arbete (CVA) för att ge stöd till personer att få praktik som sedan kan leda till ett arbete. Under 2018 år har åtta personer inom målgruppen LSS haft en extern praktikplacering, varav en av dem har provat tre olika praktikplatser.

Ett samarbete mellan IAM och den dagliga verksamheten Spiro 3D har utvecklats som ett förberedande steg innan praktik och arbete. (Spiro 3D är en del av daglig verksamhet som gör olika former av digitala media. Filmskapande, animation, grafisk design som utformning av logotyper och grafiska profiler, trycksaker och webbsidor).

Solrosen som är en öppen verksamhet för personer med en psykisk skörhet har under året även erbjudit verksamhet åt personer med biståndsbeslut. Det ligger i linje med Socialkontorets mål att erbjuda verksamhet inom kommunen för målgruppen. Det har skett inom ekonomisk ram.

Nedanstående uppdrag ligger i linje med redan kommunicerade samverkansprojekt mellan Socialkontoret och produktionsenheten. Produktionsenheten åtar sig att arbeta vidare och utveckla verksamheterna i enlighet med dessa.

➤ **Övriga pågående eller identifierade uppdrag;**

- Medverka i utveckling och implementering av digitalisering samt tekniska lösningar enligt Socialnämndens planering. Under 2019 genomförs bland annat två pilotprojekt; Surfplattor inom äldreomsorgens öppna verksamheter och användning av surfplattor för att öka självständigheten för personer med funk-

tionsnedsättning.

- Medverka i framtagande av kommunikationsstrategi för socialtjänsten.
- Medverka vid analys av nationella och lokala uppföljningar och åtgärder m a o dessa.
- Medverkan i utvecklingsarbete avseende förändrad styrning av hemtjänsten.
- Fortsatt utveckling av boendestöd utifrån tidigare uppföljningar.
- Medverka i fortsatt utveckling av omsorg och stöd till demenssjuka i enlighet med den lokala modellen för samordnad vård och omsorg kring personer med demenssjukdom samt stöd till deras anhöriga.
- Medverka i utvecklingsarbetet gällande stöd till anhöriga.
- Medverka i projektet samordnat stöd för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, bland annat kring insatser och stöd.
- Medverka i utvecklingsarbete kring våld i nära relationer.
- Medverka vid framtagande av principer för uppräknings av avgifter inom Socialnämndens verksamhetsområde.
- Medverka i projektgrupp kring arrangemanget De gamlas dag.
- Ansvara för utvecklingen av strukturerad sysselsättning på Solrosen i enlighet med Socialnämndens beslut.
- Medverka i kommunens integrationsarbete.
- Medverka i översyn och genomförande av kostnadseffektiviserande åtgärder för framtida budget i balans.